

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Negyedévre . . . 1 > 50 >
 Helyben napról napra:
 Egész évre . . . 8 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 frt — kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 > 50 >

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, április 21.

Nogáll János.

A hivatalos lap mai száma kedves meglepetésül egy kitüntetést hozott, amely örömet okoz nemcsak a váradiaknak, a kiket négy évtized óta szeretetének anyyi jelével, nagy lelkének anyyi áldásával halmozott el a felség kegyének újabb nyilvánulásával kitüntetett valóban apostoli lelkű férfiú, hanem örömet okoz mindenütt, ahol ismerik az ő általánosan tisztelt nevét, mindenütt, ahol méltányolni tudják az igazi érdemet, — az egész magyar hazában

A »Budapesti Közlöny« mai száma u. i. a következő legfelsőbb kéziratot hozza:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Dr. Nogáll János felszentelt pergamói címzetes püspöknek és nagyváradai róm. kath. székeskáptalani nagyprepostnak az egyház és közügyek, valamint a jó tékonyság és irodalom terén szerzett érdemei elismerésül, másodosztályú vaskorona rendet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1897. évi apr. 15-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.,

Báró JÓSIKA SÁMUEL s. k.

Nogáll püspököt mindenki ismeri városunkban. Az anyák megmutatják őt kicsiny gyermekeiknek, hogy tanulják ismerni ezt az önmagával szemben igénytelen, telebarátjai javáért minden áldozatra kész, ritka jellemű férfiút, amilyent csak a keresztény szeretet isteni ereje

teremthet. Felesleges dolgot végeznék azért, ha őt és működését ismertetni akarnánk.

Puritán lelkét sérti az emberek hívásos dicsérete. Ő nem az emberek hálájáért, elismeréséért és dicséretéért teszi a jót, hanem Jézus Szive szeretetéért. A jutalmat nem az emberektől várja, hanem az örök bírótól. Jól tudjuk, hogy e sorokért nem fogunk dicséretet kapni tőle, nem is azért írjuk, hanem, mert napjainkban különösen szükség van rá, hogy az ilyen ideálokra rámutassunk, hogy az ő példájának látása minél többeket serkentsen annak követésére.

Ezért van nagy jelentősége a királyi kéziratnak. Az apostoli királyi felség kiemeli e kéziratban Nogáll érdemeit s azok között az ő jótékonyságát.

Erről a jótékonyságról könyvet lehetne írni. Ha elmondjuk róla azt, hogy egymaga a sajátjából olyan intézetet állított és tart fenn már egy negyedszázad óta, amelyben másfélszáz gyermek kap ellátást és nevelést, — ezzel korántsem mondtunk el mindent. Ha elmondjuk róla, azt, hogy akárhányszor magától megtagadta a szükségést, hogy másnak nyomorán enyhithessen, — még nem mondtunk el mindent.

Az ő példája fogalmat nyújt nekünk arról, milyen lehetett egy Szent-Vincze, akinek a francia forradalom véres napjaiban szobrot emeltek, mint az emberiség egyik legnagyobb jótévőjének.

Ennek a jótékonyságnak szól a királyi kitüntető elismerése. Méltóbb helyre nem jöhetett ez az elismerés. Köszönet érte áldott lelkű királyunknak.

Másrésről is kedves ez a kitüntetés. Az aranymiséjét jubiláló bibornok — fedelmi alapítványban részesített egyházmegyéje után — annak akar első sorban örömet szerezni, aki őt bevezette a szentek tudományába, előkészítette az oltár szolgálatára. A tanítványának nem lenne teljes az öröme — mesterének öröme nélkül. Soha tanárt pedig nagyobb öröm nem érhet, mint Nogáll püspököt éri, mikor részt vesz egykori tanítványának, Schlauch bibornoknak aranymiséjén, mint most, mikor a hálás tanítvány megosztja mesterével legnagyobb örömét.

A tanítvány és a mester örömmel, büszkeséggel tekinthetnek egymásra.

M. D. Sz.

Ime itt az örvendetes nap, melyen Nagyvárad város közönsége Magyarország lelkes ifjuságát — kik szives vendégszeretetét egy pár napig igénybe veszik — színről-színre láthatja.

Az az ifjuság jelent meg városunkban, mely már 10—15 év múlva társadalom, közélet, irodalom, szóval minden téren átveszi a vezetést, szép reményekkel, hazafias érzelmekkel a szivben indul küzdelmes útjára.

Magyarország jövő képét látjuk ez ifju nemzedékben előttünk s ha nem látjuk extasisunkban e képet nagyon rózsa-színben s ha képzeletünk nem csal, ha a filiszterség nem tesz nagy pusztítást e szép szál erdőben — akkor Magyarország jövőjét illetőleg nagyon szép reményekre lehetünk jogosítva.

Már maga a kezdet is e jó remé-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Egy titokzatos tett.

Angol novella Ford: ○

Néhány évvel ezelőtt reggeli lapot szerkesztettem egyik nagyobb vidéki városunkban. Lapom törvényszéki rovatát egy fiatal ember vezette, a ki referáráiban ritka tehetséget árult el a büntények kinyomozásában. Kiváló riporteri tehetséggel beszélt el tövéről-hegyére a gyilkosságokat és különös örömet okozott neki, hallani vidékünkön történt ilyes valami. Ilyenkor mindig sikerült neki az igazságszolgáltatást a gyilkos nyomdokaira vezetni, mégakkor is, ha a rendőrség nem tudott semmit kinyomozni. Sokszor elgondolkodtam rajta, honnan lehet ez a nagy felfedező tehetsége. És arra a véleményre jutottam, hogy ő valószínűleg minden egyes büntetésnél beleképzei magát a gonosztevő helyzetébe és így véleményét inkább a tett indokaiából, mint a napfényrejött tényekből meríti.

— Ritkán szokott az történni — mondá egyszer nekem, hogy valamelyik gonosztevő az ő bűnös tetteiben új eljárási módot keresen. Ugyanazon gonosztevők rendszeren ugyanazon methodus szerint történnék. És ha valamelyik gyilkos gonosztevőt egészen önállólag viszi véghez, úgy az ő bünténye legtöbb esetben kifürkészhetlen is marad.

Egyszer mégis kérdeztem tőle, miért nem

vállal inkább a vizsgáló bíróságnál valami állást.

— Hát én már, ugy mond, zsurnalizstává lettem és ezt már annyira megszoktam, hogy nem akarom elhagyni, hiszen a szokás nagyobbik fele életünknek.

Ennek a felfogásának köszönhetem, hogy most elbeszélhettem az ő élettörténelét.

Egyik szép tavaszi reggelen városunk kelő közepén a villanyvillágítási telep melletti aléban egy idegen embert találtak meggyilkolva. Az esteli lapok csak néhány sort hoztak az esetről de magával a büntényről még nem foglalkoztak behatóbban. Így hát elhatároztam, hogy a dolgot Jónás urra, a mi kiténő kriminális munkatársunkra bízom. Jóllehet a rendes időben nem jött el szerkesztőségünkbe, mégis nem kételkedtem azon, hogy ő azóta már utánna kutatott az esetnek, mert az ilyen dolgok őt módfelett érdekelték.

A büntény áldozatáról annyit sikerült megtudni, hogy egy idegen nagy kereskedő, a ki azon a napon érkezett hozzánk és a kinek városunkban sem rokonsága, sem barátai nem voltak. Kitént az is, hogy a gyilkos nem kapzsiságból követte el tettet, mivel az áldozatnak pénzestárczája és értékes tulajdonai érintetlenek valának. Szinte talányszerű volt, hogy a legnépesebb utcában hogyan lehetett egyembert meggyilkolni, hogy a gyilkosnak egészen nyoma vesszen. Úgy gondoltam azonban, hogy ez a titokzatoság csak mégjobban fogja sar-

kalni a mi Jónásunkat, hogy egészen neki adja magát az eset tanulmányozásának.

Eppen azért fölötte nagy lón csodálkozásom hallván tőle, mikor hat óra tájban mezerkezett, hogy ő még nem is tud a gyilkosságról. Jónás különben fáradtnak és bágyatnak látszott. Azért meg is kérdeztem tőle nem beteg-e; s mikor megnyugtató, hogy nincs semmi baja, felkértem, hogy írja meg erről a büntényről a referátát.

Alighogy beszédemet befejeztem, felállott székeről és anélkül hogy egy szót is szólott volna elment. Azután egész este nem láttam. Már éjfél is elütötte a szerkesztőségünk órája és ő mégse mutatta magát. Gondoltam, hogy valami történt vele és azért nem jött vissza. De mikor már egy óra is elmúlt, nem várhatam tovább, hanem a szerkesztőségi szolgátt elküldöm a rendőrségre. A szolga azt a választ hozta, hogy a gyilkosságra vonatkozólag nem sikerült semmi újat megállapítani és hogy Jónás ur még ma nem volt náluk. Így nem tehetvén egyebet arra szántam el magamat, hogy az esti lapok nyomán majd én írom meg röviden az esetet.

Alig hogy hozzáültem megérkezett Jónás. Lépései irgadozók voltak, arca pedig feltűnően komoly. Úgy látszott, mintha nagyon be volna rugva, de egyébként éppoly csendesesen viselte magát, mint máskor. Feltettem magamban, hogy ezért a kihágásáért nem fogok neki szemrehányást tenni és azért nyájasan csak annyit kérdeztem, hogy megírta-e a gyilkosságról szóló

nyünket táplálja. Erdély ifjusága ki sem pihenve az ut fáradalmait siet áldozni védszentjének a szent életű Szt. László király szellemének s megkoszoruzza szobrát Erdély bérceiről hozott virágokkal, hogy első lépésük is Nagyvárad város területén egy dicséretre méltó szép hazafias tett legyen.

Sokan talán kicsinyelni tudják a M. D. Sz. létezését, feladatát, működését s az ide seregülő ifjuság lelkesedését. De bármiképp is vélekedjenek ezek, a magyar ifjuság ölekezése különösen akkor, mikor annak nem magyar ajku része mindenféle hamis jelszavakkal van megmérgezve, nem csak üdvös, hanem szükséges is.

A M. D. Sz. gyámolítja tagjait anyagilag szellemileg is, sőt figyelme kiterjed a külföldre menő tagjaira is, az »Egyetemi Kör«-ben hasznos szórakozást nyújt. Aztán tovább megy megkezdett útján.

Tervbe vette a köznép művelését továbbá a francia »Quartier latine« mintájára diákszállásokat állít fel. Ez a M. D. Sz. feladata, de még egy más jelentős feleadata is van:

A külföldön már rendezett diák egyesületek vannak néhol igen jelentős politikai színezettel, hol minden nevezetes kérdést meghányanak — vetnek, ami csak előfordul a politika színpadán. Ezen egyesületek adják Németországnak a közéletben fáradhatatlan tevékenységű polgárait, kik már mikor a cselekvés terére kell lépniök, ismernek minden jelentős kérdést, ami csak a német nemzetet illeti. Varsó diákjai a külföldön agítálnak nemzetük érdekében, otthon éleszi a nemzeti érzületet s ha kell tudnak szenvedni is hazájukért. Szibéria olom bánjaiban.

Nálunk a mostani uralkodó politikai áera kisütötte az ifjuság legutóbbi politikai mozgalmánál, hogy az ifuságnak a napi politikához semmi köze.

Kitől várjunk akkor szabad gondolkozást, ha nem az ifuságtól?

Honnan merítsünk akkor erőt és

lelkeseledést — ha nem az ifjuság lelkesedéséből!

Hisz a népek szabadságharczában mindenütt az ifjuság járt elől! A szabadságharcok legionáriusai mind ifjakkól kerültek ki, kik a tollat karddal, a padot a csataterrel cserélték fel s bizony kevesen voltak, akik újra visszamehettek a tudomány csarnokaiba.

Nálunk feledve vannak a »márcziusi ifjak« érdemei?

Magyarország ifjusága! Haladj a megkezdett uton tovább, de hazafias érzelmeidet vidd magaddal mindenüvé. Vidd át a közélet terére, a társadalomba, a tudományba, az irodalomba — szóval minden helyre, ahova egyszer beférközől.

Légy üdvözölve körünkben Magyarország reményteljes ifjusága.

Sainte Hilaire.

A kongresszus tagjai.

A kongresszuson a következők vesznek részt.

Idegenek:

Abonyi Sándor, Ábrahám Dezső, Antal István, Balogh János, Bánhidó Gábor, Bodor Antal, Bócz Jenő, Csávássy Z., Dávidovics S., Danes Sz., Récsy Aladár, Ditrői Nándor, Domokos Gáspár, Égely Sándor, Eördög Árpád, Fabiny Rudolf, Fél Boldizsár, Főrás Gyula, Gergely György, Greszler Ernő, Goszly Béla, Haboky Béla, Hercegh Béla, Hollózy Tibor, ifj. Imre Sándor, Ivánkovich Milán, Jancsó Ödön, Joó Gyula, Józsa Gyula, Kaczevics József, Kazay László, Kiss György, Káspár László, Konrád Jenő, ifj. Horácz Kálmán, Krenner Miklós, Kun Béla, Kytka Ernő, Lendvay Imre, Lenkey Géza, Ludvig Rezső, Mandics Dezső, Maszilkievicz Viktor, Mauer Armánd, Meiszner Ernő, Mellőzy Béla, Meskó Zoltán, Mészáros Lajos, Mészáros Pál, Mohácsi János, Nagy Gyula, Novák István, Magyar Béla, Offner Károly, Ortman Albert, Pazanek Ferencz, Perczel Mór, Perl Ottó, Petneházy János, Petőcz Gyula, Petrassovics Géza, Pischl János, Poloz Rezső, Popovics Szilárd, Radinetzky Zoltán, Rajesányi Gyula, Rázsó István, Rokesth Gyula, Sándor József, Sárkány Ernő, Selindel Aladár, Sebesi János, Miklós, Strausz Árpád, Szabó Imre, Sahlender Lajos, Szava Gábor, Szelen József, Szirmay Gyula, Thury Iván, Török Pál, Truskovszky Gyula, Wuky Sándor, Wladár Viktor, Wolfner Pál, Zakár Gyula, Ráth Endre, Tüzy István, Péchy Henrik, Kenéz Kálmán, Konrád Jenő.

Nagyváradiak:

Bartha D., Bartos E., Baranyi I., Beliczay Elek, Benkő Ernő, Bige Sándor, Cserey Béla, Demetrovits Elek, Dessowffy László, Eleméry Ferencz, Flaskay Dezső, Gara Ákos, Géber Lambert, Hegyessy Pál, Hoffmann Károly, Jacoki Andor, Kolb Géza, Kratochvil Miklós, Küttel Károly, Krüger Aladár, Lakatos József, Lukács Ödön, ifj. Maróczy János, ifj. Millye Gyula, Miskovszky Jenő, Moldoványi Gyula, Némethy Ferencz, Örley Dénes, ifj. Örley Kálmán, Papp János, Puskás Béla, Podráczky Rezső, Solli Lajos, Schweiger Jenő, Szepessy Orbán, Szkalák József, Thury László, Wargha Lajos.

Elsőnek érkezett meg tegnap a szövetség elnöke Sebesi János. Ejjel érkezett Egerből Popovics Szilárd és ifj. Kovács Kálmán. Tegnap reggel érkeztek meg a debreczeniek t. i. Konrád Ernő, Ábrahám Dezső, Szirmai Gyula, Fél Boldizsár, Nagy Gyula, Mohácsi János, Forrás Gyula.

A déli vonattal érkeztek meg a kolozsváriak: ifj. Imre Sándor, Égely Sándor, Krenner Miklós, Vaszkievics, Jancsó Ödön, Meskó Zoltán, Strausz Árpád, Décsi Aladár, Bodor Antal, Meliorisz Béla, Perl Ottó, Boier Jenő, Szabó Imre, Krenner Géza, Polcz Rezső.

A nagyszámu vendégsereget a vasutnál Flaskay üdvözölte, majd innen a jogakadémiaira vonultak, a hol kiváltották jegyfizetüket. A kolozsváriak ezután a zúgó eső daczára a Szent László-térre vonultak.

A kolozsvári ifjuság Sz. László szobránál.

Az M. D. Sz. kongresszus egy lélekemelő hazafias tettel kezdődött, ámbár a borus időjárás nagyon sokat levont a vidám hangulatból. A kolozsvári »Egyetemi Kör« kongresszusi bizottsága ugyan is mindjárt megérkezésekor kivonult a Sz. László térre és ott a bizottság egy tagja: Krenner Miklós a nagy és szent életű király szobrát hangulatos szavak kíséretében megkoszoruzta. A koszoru babér lombokból áll, piros—fehér—kék szalaggal, melyen a következő felirat olvasható: Kolozsvári Egyetemi Kör kongresszusi bizottsága — Szent Lászlónak, Erdély védszentjének.

A szónok, Krenner Miklós igen szép rögtönzött szónoklata mély hatást tett a hallgatóságra.

A beszéd a következő:

Tünő évezredek nyomán új ezredévek nyerneket, a föld egyik rétege nem hal meg egészen, ha rája egy réteg rakódik, a

tudósítását. Válaszul azt kaptam, hogy egyetlen egy betűt sem irt.

»No akkor fogjon hozzá mindjárt!« mondottam neki, és ezt kellő hangnyomatékkal mondtam.

Még nagyobb esodálkozásomra Jónás azt felelte, hogy ő a dologról csak annyit tud, a mennyi az esteli lapokban van. Különbén ő volt a rendőrségnél is, de ott se tudnak semmi bizonyosat.

»Tehát mi addig fogunk várni — mondtam végül a mig a rendőrség ki nem nyomozza a bűnöst, és addig nem fogunk az esetről említést se tenni.«

Látható kétségbeeséssel, vetette le magát helyére. Én összeszedtem minden tehetségemet, hogy nyájas legyek irányába és legalább némileg megszüntessem borongos kedélyállapotát.

»Néze csak — mondtam — itt van egy kicsiség ez jó lesz kezdetnek — és odaadtam neki a mit irtam.« Maga most már folytassa írja le bőven az esemény színhelyét és a gyilkosságot.

— Hogyan irjam, mikor én nem is látam, felelte ő. — Azután mintha valami lázas álomból ébredt volna fel, felvette az én kéziratomat és olvasni kezdte, majd toll után nyult és a lapokból néhány tudósítást végig futott. Jó idő telt el ezután miközben mozdulatlanul ült és mélyen gondolkozni látszott. — Végül írni kezdett, ezalatt egészen elfeledkezett

arról, hogy én is jelen vagyok és figyelemmel kísérem őt.

Egyik ívet a másik után szántotta be sűrű sorokkal. Én egymás után szedtem el előle, átolvastam és küldtem a nyomdába szedés végett. Miközben azt gondoltam, hogy ő egy hatalmas riportezikket akar írni. Tudósításából kitetszik, hogy a büntényt tövéről hegyéig ismeri és legkisebb mozzanatait oly meglepő pontossággal írta le, hogy aki azt végig olvasta mindjárt tisztán látta a büntény indokait és lefolyását.

Először az esemény színhelyét írta le, de úgy hogy azt csak az volt képes úgy leírni, a ki helynek minden zegét-zugát tanulmányozta. Azután elmondotta, hogy az a hely mennyire alkalmas volt a gyilkosság elkövetésére. A fal melletti villanyos lángok fénye nem világítja be a liget árnyékait, és így onnan a sötétből a gonosztevő szépen leszurhatta a lámpás felül jövő áldozatát, a ki egészen világosságban állott, a nélkül, hogy a járó kelők közül valaki észrevette volna. A büntényáldozatának a segélykiáltásai azért nem hatlatszotak, mert előnyomták azt a villanytelep gépeinek zakatolásai. Az a körülmény pedig, hogy a meggyilkolt vagyona épségben maradt, sejtete szerinte, hogy a büntény boszúnak a műve volt.

Egyszóval úgy leírta az esemény színhelyét és a gyilkosságnak a lefolyását, hogy ahhoz fogható tudósítást életemben még sohasem

olvastam. Mi több ő még tovább ment, úgy hogy mikor ezalatt is átfutottam, azt gondoltam hogy elment az esze. Az indokokat kezdte fejtegetni, a melyek a gonosztevőt végzetes tette elkövetésére bírhatták. Kezdetben úgy látszott hogy ezek csak merő feltevések, találgatások de tudósítása további részeiben a hypothezisek helyére lassankint konkrét állítások és tények léptek. Elbeszélte, hogy a büntény áldozata mint tolokodott be a szinlelt barátság, köntöse alatt egy másik embertársának családiszentélyébe mint csábitotta el annak feleségét és mint, jött napvilágra hosszú idők mulva közöttük a bűnös viszony. Epésen mondta el, mint hagyta el később a szivtelen áldozat azt a nyomorba döntött gyenge nőt, mint engedte a bűn posványába jutni és mint érlelődött meg lassankint a megcsalt férj lelkében a borzasztó bosszúnak a gondolata, mint vesztete el ennek hatása alatt egyre jobban józan gondolkozását, és végül mint menekült a tett elkövetése után a büntény színhelyéről.

Minél többször átolvastam e tudósítást, annál világosabb lett előttem, hogy itt nem képzelt, hanem valódi történetet van elbeszélve. Ugy hogy ha maga Jónás követte volna el ezt a gonosztevet, akkor se tudta volna különben megírni. . .

Egyszerre borzasztó gondolatom támadt. Hátha ez azért tudja a büntényt oly részletekig menő pontossággal elbeszélni, mivel ő maga követte el! . . .

koporsót tragikumát elenyészteti a bölcső költészete, mert élet száll elő minden lelkű után. — Az élők az elpihentekkel együtt. — Az élők az elpihentekkel együtt. — Az élők az elpihentekkel együtt.

Hány század viharzott el immár s midőn halványulni kezd annyi magasztos nagy eszme, a lepihent történet iránti kegyeletünk nem engedi meg, hogy megfélekedjünk arról, ki a helyett, hogy önmagának hasznát kereste volna, nemzetének szentelte szellemének kincseit s összhangba hozta a kereszténységet a nemzeti szellemmel.

Oh valóban érzem az idők halhatatlanságát, midőn a kolozsvári egyetem küldöttjei nevében leteszem hazafiságunk, kegyeletünk csekélyke jeléül ezt a szerény köszönetet, mert a halhatatlanság soha sem az üres tömjénezés munkája, hanem a meggyőződés sugalma s a mi ténykedésünknek nem az önzés, hanem a geniusz, a nagyság, az emberben megnyilatkozó isteni szellem előtt való meghajlás. Meghajlom nagyságod előtt Erdély védőszentje, nagy magyar király, s legyen a Te idők viharával emberek csunyaságával diadalmasan megküzdő szent emlékezeted minden időkben, áldva, áldva.

A megkoszorúzás után kiki a lakására vonult.

Este 6 óraker bizalmas előértekezlet volt melyen a tárgysorozatot módosították és a kongresszus jegyzőit jelölték ki.

Ismerkedési estély.

Viharos jókedvben ült együtt össze az ifjuság a Zöldfa nagytermében az estélyre, hol egyes csoportonként helyezkedett el az asztaloknál s aztán megindult az ismerkedés. Egy érdekes mozzanata is volt az estélynek, az a toaszt-áradat, melyben a kit egyetem s az akadémiai akarták egymást felülmúlni, hol humorosan — így kapott össze különösen Pest és Kecskemét — hol pedig igazi parlamentális fejtegetéssel s ékesszólással.

A toasztozók közül kiemelendők, különösen a következők:

Örley Dénes örömmel tapasztalja, hogy a nagyváradi kongresszus népesebb a tavaly Kecskeméten tartott kongresszusnál amennyiben Kecskeméten 67 volt a megjelent kongresszusi küldöttek száma, Nagyváradon pedig 87 s úriti poharát a kongresszus sikerére.

Jóó Imre a kecskeméti kör elnöke humorosan összehasonlítja a két kongresszust s általános derűtség közt úriti poharát Nagyvárad város közönségére.

Csak mi ketten voltunk a szobában. Aggódva néztem Jónásra. Ő sebesen irt kezei egy cseppet sem reszkettek. Arca komoly volt, és mikor készen volt, hirtelen felemelte a fejét, mintha csak álmából ébredt volna fel. Odatekintett tudósítása utolsó soraira és ezek mégjobban megerősítették bennem a borzasztó gyanút.

— »De hát az Isten szerelméért Jónás igaz az a mit maga itt ír? — kérdém remegve.

— »Minden szó oly igaz, mint a hogy engem itt lát? — felelé ő határozott de sutlogó hangon.

— Akkor ön az ön halálos ítéletét írta meg folytatám én.

E szavakra feje lehanyatlott íróasztalára és többé nem válaszolt . . .

— De Jónás — mondám én, és megfogtam a kezét, hogy nyomatékok adjak szavaimnak — én már az ön tudósításából annyit nyomda alá adtam, hogy ön menthetetlenül a halál fia. Körülbelül egy óra múlva itt lesz a rendőr, hogy önt leartóztassa. Rajta, menjen hát és használja fel még a hátralevő ötnegyedórát, ha még lehetséges . . .

Ugy is történt, a hogy mondtam. Éppen egy órára rá a lap megjelenése után szerkesztőségünkben jött egy vizsgálóbíró és a cikk szerzője után tudakozódott. megmondtam neki Jónás nevét. Tőlem egyenest lakására ment, hogy őt letartóztassa, de éppen akkor mikor benyitott hozzá, Jónás lőrt mártott szívébe.

Sebesi J. Miklós a M. D. Sz. elnöke, reméli hogy a kongresszus sikeres lesz s a megjelentek egészségére úriti poharát.

Halász L. élteti az M. D. Sz. két elnökét Sebesit és Örley-t, Lukács György pedig általános figyelem közt elmondott beszédében élteti a kongresszus védnökét dr. Schlauch Lőrincz Eminenciáját és dr. Bozóky Alajost a kongresszus elnökét Gergely György (Bpest.) felköszönti Krennert és szóllásra provokálja.

Krenner Miklós (Kolozsvár) egy igen nagy szabású beszédben elsimítja azokat a differenciákat, melyek a két egyetem közt felmerültek s egy hangulatos és csattanós befejezéssel az egyetértés nevében élteti Sebest a M. D. Sz. elnökét.

Most egymásután állottak fel szólásra a jelöltek a pesti »Egyetemi Kör« elnökségére előbb Gergely György, azután Ortmann Albert, ki azt a tételt fejtegette, hogy az ifjuságnak az eszmék szolgálatába kell állani. Ezt követte:

Kazay László (Független párt jelöltje) rendkívül energikus beszéde, melyben a hazafiságra buzdítja az ifjuságot és az egyetértésre, általános nagy meglepetés közt emeli poharát ellenjelöltséjére Ortmann Albertre és Gergely Györgyre. A szép hazafias beszédet viharos éljenzéssel jutalmazták.

Tösztoztak még többször Sebesi, Ditrói, ki Kecskeméttel humorizál. (Közbekiáltások: halljuk Nagy-Köröst) s az egész társaság 10 óraker a pályaudvarhoz indult éjjel érkező társaikat fogadni.

A kongresszusra érkezett ifjak tegnap délután testületileg tisztelték a nagyváradi kir. kath. jogakadémia nagy tudomány igazgatójánál: dr. Bozóky Alajos kir. tanácsosnál.

A mai nap programja.

A mai nappal kezdődnek tulajdonképp a kongresszus nagy napjai.

Délelőtt fél 10 óraker Dr. Schlauch Lőrincz bíbornok a premonstreiek templomában csendes misét mond, mely alatt Belezny Antal székesegyházi karmester vezetése alatt a jogászfifuság egy része fog néhány egyházi éneket előadni.

Ezt követi a főgymnázium dísztermében a megnyitó ülés, melynek tárgya a bíbornok védnök, Bozóky Alajos dr. kir. jogakadémiai igazgató díszelnök, Sebesi János Miklós központi elnök és Örley Dénes nagyváradi osztályelnök üdvözlő beszéde.

A megnyitó ülésen Beöthy László dr. főispán, a kongresszus díszelnöke nem vehet részt, mivel a békésmegyei főispán beiktatási ünnepélyére Gyulára utazott.

A megnyitó ülés után a küldöttségek tisztelegnek a bíbornoknál és Bozóky Alajos dr. jogakadémiai igazgatónál.

Délután 2 óraker ülés lesz a jogakadémia dísztermében.

Az ülések munkarendje nem lévén még beosztva, az ülések teljes programját közöljük:

1. Jegyzők és jegyzőkönyvitelesítők felkérése
2. Igazoló-bizottság jelentése.
3. Száva központi előadó előterjesztése a napirendről.
4. Jelentés a múlt évi kongresszus jegyzőkönyvéről. Előterjeszti Ortmann Albert.
5. Jelentés a budapesti Menza Akadémiáról. Lenkey Gézáról.
6. Diákalmánach. Előadja a nagyváradi osztály megbízottja, Moldoványi Gyula.
7. Diákkonzulátus. Előadja Rajesányi Gyula.
8. Athlétika. Előadja Zakár Gyula.
9. »Egyetemi Lapok«. Előadja Józsa Gyula.
10. Diák-otthon. Előadja Nyáry Béla.
11. Diák egyesületi élet. Előadja Gergely György.
12. University Excension. Előadja a nagyváradi osztály megbízottja Lakács Ödön.
13. Diákigazolvány. Tartja Gessler Jenő.
14. Alapszabály-ügy a) jelentés b) testületi alapon kidolgozott alapszabálytervezet. Előadják Krenner Miklós és Gerczeg Béla.
15. Turista-ügy. Előadja Truskovszky Gyula.
16. A kongresszus látogatásnak megkönnyítése. Előadja Fél Boldizsár.

A matinee-n az ének és a szavalandó darabokat Székely Irén és Pintér Gyula az arad-nagyváradi színtársulat tagjai fogják énekelni illetőleg szavalni.

Az athletikai versenyek.

A kongresszusnak egyik igen érdekes mozzanatát veszély fenyegeti. Értjük ezalatt az athletikai versenyeket, melyeknek megtartása f. hó 22-én délutánra van kiszemelve, mely erre igen alkalmas volna.

Az azonban a versenyek megtarthatása nehézségekbe ütközik, a mennyiben a tegnap megereedt eső ezt ugyszólván lehetlenné teszi, ha csak holnapra az ég ki nem derül, a mely esetben a versenyeket, a melyek iránt nagy érdeklődés nyilvánul, talán mégis meg lehetne tartani. Ezeknek sikere érdekében Stankovich, a M. A. C. titkára fáradozik. A versenyek juryjének elnökségét Beöthy László dr. főispán vállalta el, ki a verseny napjára Gyuláról visszatér Nagyváradra. Érdekes folytatása lenne a versenyeknek az a vivó-akadémia is, melyet Santelli a M. A. C. vivómestere mutatna be, nem vivóverseny lenne ez. hanem a szép művészi vivásnak bemutatása. Ebben a club több tagja is részt venne.

A nagyváradi osztály tagjai ismertető jelölül egy fehér-piros gombjelvényt viselnek.

A rendezendő athletikai viadal és vivó verseny intéző és bíráló bizottságát az ifjusági rendezőség következőleg alakította meg: elnök Dr. Beöthy László, tagok: Szunyogh Péter, Des Echerolles Kruspér Sándor, Wertheimstein Alfréd, Lovassy Andor, Fleischhacker Gyula, Glatz Vilmos, Dési Géza, Szunyogh Loránd, br. Chapon Samu, Rátkay József és Mezey Mihály, ifjusági tagok: Halász Lajos, Küttel Károly, Konrád Jenő, Puskás L. Béla és Bartos Elemér. A bizottság f. ápril. hó 22-én d. u. 5 óraker tart a polgári kör gyűlés szobájában értekezletet, melyen a versenyek és a bírálat részletei megállapítatnak s hirlapilag fognak köztetetni.

Kongresszusi lapok.

A kongresszus alkalmából mindennap este fél 7 óraker »Kongresszusi lapok« jelennek meg, melyek egyrészt beszámolnak a napnak a kongresszusra vonatkozó eseményeiről, másrészt pedig értesíteni fogják a kongresszus tagjait a legközelebbi nap programjáról. Az ügyes összeállított lapot, melynek első száma tegnap este jelent meg Bige Sándor, Krüger Aladár, Millye Gyula, Moldoványi Gyula és Puskás L. Béla közreműködésével Örley Dénes és Kerényi Miklós szerkesztik.

A diákszövetségi táncestély.

A diákszövetségi táncestély f. hó 23-án, pénteken a Kereskedelmi Csarnok termeiben fog lezajlani. A táncestély iránt — a hosszu bójt után — nagy az érdeklődés mindenfelé. Nagyváradi hölgyei igen nagy számmal fognak megjelenni és hogy tánczosokban sem lesz hiány, arról a kongresszusi tagok névsora tesz bizonyosságot. A táncestélyre egy személyjegy ára 2 frt, családijegy 5 frt; a diákszövetség tagjai azonban az összes belépő és részvételi jegyüket egy füzetben kapják.

Jegyek a rendezőség irodájában, továbbá Kunz József és társa, Czillér Imre és társa, Róth M. Utóda és ifj. Kohn Sámuel urak üzletében válthatók.

A két hadviselő félről.

Azt hisszük, olvasóink tájékoztatására érdekes lesz egy kis statisztikai áttekintést nyújtani a két hadviselő félről, hogy mig naponként referálunk hős tetteikről, az is szem előtt legyen, hogyan áll a háza tája mindeniknek.

Mindenek előtt kezdjük minden dolgok nervusán, ami a háborúnak még inkább nervusa; a pénzen.

Ha adóssággal lövöldözhetne egymásra a két sereg, ugy hónapokon át tarthatna a háboru, még sem állana be szükség a lövegekben — jutna bőven.

Törökországnak van 2.964.000.000 korona adóssága. Görögországnak 825.600.000 korona. Ez így szárazon azt mutatná, hogy a görögök

még nyújtóztatnak, míg el érik a törököt, de a valóságban ki vannak már nyújtóztatva teljesen. Ugyanis Törökországban fejenként jut 1296 kor. az állam adósságból, Görögországban pedig 3672 korona; ez pedig sok a szegény kecskepásztor görög népnek, hiszen mi is nyögünk, pedig a kemény magyaroknak fejenként csak 2606 korona jut.

Törökországnak amellelt csak 408%-os kamatot kell fizetni adósságai után, ami évenként mindössze 81,600.000 korona, tehát fejenként körülbelül 39 korona jut. Görögország fizet 960%-ot ami évenként kitesz 21,000.000 koronát, tehát fejenként jut k. b. 105 kor.

Pénzügyileg tehát Görögország nyomorúságos helyzetben van a törökhöz képest. Amellelt Törökország »régen« nem fizette ki adóssága kamatait. Görögország pedig »most« nem fizeti, így hitel dolgában is jobban áll Törökország, mert a »volt«, az elmúlt s tudjuk, hogy ama bizonyos faj, mely a pénzt adja, a »volt«-ra nem reagál.

Közlekedési viszonyokat tekintve egyik ország sem vehet a másik szemére — egyformán el vannak maradvá. Törökországnak van 1520 km. vasutja 32820 km. táviró hálózata; Görögországnak 1420 km. vasutja és 4890 km. táviró hálója. De a görögök ez aránylagos előnye is elenyészik amiatt, hogy a harcztérhez közel a töröknek ott a Szaloniki vasutja, a görögnek pedig éppen itt nincs.

A török haderő békében 656 hadi hajó 627 ágyúval; rendes katonája 260.000 háborúban pedig 800.000 rendes sorkatona és 300.000 nem rendes ember.

A görög haderő békében 59 hadi hajó 191 ágyúval, rendes katonája 27.000, háborúban 85.000 ember 156 ágyúval — végső erőfeszítésre területiális hadserege 200.000 ember.

A hajó had azonban többet ér a görögökénél, mert a hajók mozgathatók s hajó ágyúik megtölthetők, míg a török hajóknak csak külseje van meg s minden mozgatható el »lopódott« róla, hajó ágyúiban pedig a veréb fészkel, hisz 19 év óta horgonyoz az Arany szarv öbölben.

A török lakosság Európában 5.800.000 Ázsiában 17.000.000, összesen 21.800.000. A Görögország lakóinak száma 2.500.000.

A török hadi költsége három évi átlagból számítva 21060 mill. kor., a görögé 2106 mill. korona.

Ezek állanak szemben egymással mint egykor Dávid és Góliáth. A török vörös, zöld lobogó alatt küzd, a görögök színe kék, fehér, kék.

Melyik zászlóból lesz egy elpusztított ország szemfedője?

Schlauch Lőrincz bibornok jubileuma.

— A polgárság ünneplése. —

A kiváló egyház fejedeleme: dr. Schlauch Lőrincz bibornok aranymiséje alkalmából Nagyvárad város polgársága is az első közzé sorakozik, hogy impozáns módon kifejezze tiszteletét, hódolatát s kivegye részét az örömben ünneplésben, mely messze az egyházmegye határain túl is eltölti a szíveket.

Az előkészületekből ítélve méltó is lesz az ünnepség a jubiléus magas egyéniségéhez s a ritka alkalomhoz, mely Nagyváradnak jutott.

Értekezlet az ünnepély ügyében.

A város polgárságából alakított ünnepélyt rendező százas bizottság által kiküldött végrehajtó-bizottság tegnap délután értekezletet tartott a Polgári-körben, a melyen megállapodtak a polgárság által rendezendő ünnepségek részleteire nézve.

Jelen voltak: Mezey Mihály elnökle alatt: Hoványi Géza, Ragány János, Hegedüs Géza, Weingärtner Andor, Diósi Soma, Vaday József, Jelinek Ferencz, Justh Károly, Láng József, Belezay Antal, Guttmann József, Stark Gyula, Bozóky Béla, Bertsey György, Vidosits Gyula, Recht Ignác, dr. Márkus László, Kunyhossy János, Ha-

lász Lajos, Janky Antal, Jankovits János, Réz Mihály Busch Dávid, Beczkay Lajos bizottsági tagok.

Mezey Mihály előterjesztette, hogy a törvény hatósági bizottság dr. Schlauch Lőrincz bibornokot Nagyvárad város díszközpolgárává választotta, s az oklevelet nagyobb küldöttség élén Bethy László főispán fogja átnyújtani.

A bejelentést örvendetes tudomásul vették.

A fáklyászene.

Ezután a bibornok tiszteletére rendezendő nagyszabású fáklyászene részleteit beszéltek meg.

A fáklyászenét május hó 1-én, szombaton este 8 órakor tartják meg és pedig katonazenével és a zenekedvelők dalárdájának közreműködésével.

E czélból felkérlik úgy a katonazene parancsnokságát, mint a dalárdát.

A fáklyásmenet alkalmával dr. Márkus László jeles fiatal ügyvéd fogja üdvözölni a polgárság nevében a bibornokot.

A fáklyásmenetben való részvételre felkérlik az ipartestületet, az iparos ifjak egyletét, a jogakadémia polgárait, a kereskedő ifjak körét.

Hatszáz »Excelsior« fáklyával vonulnak a püspöki palota elé, azonkívül lampionok és transparentek is emelni fogják a menet nagyszerűségét.

Arra nézve még nem állapodtak meg, hogy honnan induljon a menet, a városi mérnöki hivataltól, vagy a régi városháza udvaráról. Ugy ezt, mint a még szükséges intézkedések megtételét Mezey Mihály, Bertsey György, Hoványi Géza, Diósi Soma, Hegedüs Géza, Busch Dávid és Stark Gyulából álló szűkebb bizottságra ruházták.

Elhatározták továbbá, hogy azon utcák lakóit, a hol a fáklyásmenet elvonul, felkérlik, hogy házaikat világítsák ki s a vasut állomás feldiszfizetésére az érkező magas vendégek jövevények az igazgatóságot felkérlik.

A gyülekezés a fáklyásmenethez este 7 órakor lesz; a helyet a bizottság kellőképen tudatni fogja.

A nagy százas bizottság vasárnap, április hó 25-én délután 4 órakor gyűlést tart a jogakadémia dísztermében.

A polgárság monstre tisztelgése.

Tudvalevőleg már elhatározták, hogy a törvényhatóság tagjainak tisztelgésén kívül a város polgársága egy monstre deputációval tiszteleg a bibornoknál. Erre nézve a részletes megállapodásokat a százas bizottság vasárnapi értekezletén fogják megbeszélni. Annyit már elhatározták, hogy a monstre küldöttség vezetésére Hoványi Gézát kéri fel.

A tisztelgés szombaton, május 1-én lesz.

A kath. kör. a bibornok jubileumán.

Említettük tegnapi számunkban, hogy a kath. kör. is nagy fénytel akarja megülni a bibornok jubileumát. Tegnap véglegesen meg is állapította a választmány az ünneplés sorrendjét.

Május 4-én d. e. 11 órakor matinét rendez a kör, melyen Ámon Margit az arad-nagyvárad színtársulat primadonnája fog előadni több énekszámot díszmagyarban, azonkívül részt vesznek a matinén a kör dalárdája és Tóth Margit k. a. ki zongorázni fog; felolvasás is van beleillesztve az élvezetes programba, melyet holnap részletesen közlünk.

Délután 4 órakor dísz közgyűlés lesz, melyen a bibornok érdemeit jegyzőkönyvileg fogják megörökíteni s méltatni.

*

A nagyvárad jótékony intézetek és egyesületek majdnem teljes számban részt vesznek küldöttségileg a tisztelgésben,

Bethy Lőrincz írja levelezőnk, hogy a beéli járásból is jön küldöttség, hogy hódolatát bemutassa a bibornok előtt, aki a járás birtokosa. A küldöttséget Eder Géza főszolgabíró fogja vezetni.

UJDONSAGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Április 22. A nagyvárad keleti expedíció hazakerkezése.

Ápril. 22-24. Orsz. diák kongresszus Nagyváradon.

Ápril. 25. Nagyvárad munkás betegséggyógyító pénztár közgyűlése a Zöldfában d. u. 2 órakor.

Május 2. Dr. Schlauch Lőrincz bibornok aranymiséje.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva ma d. u. 3-5-ig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* A Szigligeti-társaságból A „Szigligeti-társaság“ tegnap délután Rádli Ödön elnökle alatt választmányi ülést tartott. Elhatározták, hogy dr. Schlauch Lőrincz bibornokot, a társaság nagyevü tiszteleti tagját és meleg pártfogóját küldöttségileg fogják üdvözölni, ha lehet, még előző napon. A társaság üdvözlését a jubileum alkalmából Rádli Ödön elnök tolmácsolja. A küldöttség tagjai: a két alelnök, főtítká, a titkárok és a jelentkező választmányi tagok. Néhány beküldött meghívó s átirat tudomásul vételén kívül elfogadták a „népkönyvtár bizottság“ szabályzat-tervezetét.

Érdekes volt az elnök, bejelentése a Szigligeti szülőháznak tervezett lebontásáról. Elnök ugyanis a helyi lapok figyelmeztetését illetőleg, hogy jó volna a régiházat lefényképeztetni, kijelenti, hogy ő már ezt a hetvenes években az emléktábla lehelyezés ünnepélye alkalmából eszközölte, egy fényképet a városi levéltárba helyezett s egy példányt a társaság rendelkezésére bocsát.

Na ményi Lajos írásbeli indítványt küldött be, melyben megjegyzevén, hogy 1898-ban száz éve levén annak, hogy Nagyváradon az első szini előadást tartották, a társaságok ünnepélyoda pályázat kiírására ünnepélytartásra stb, hívja fel. A korai indítvány még most nem tárgyalható, de a félretett eszmét nem fogják elejteni. A nyáron a társaság megyénk valamely nagyobb városában tart matinét s már több szívélyes meghívó érkezett.

* A nagyvárad József ezred új parancsnoka. A Konja Sándor ezredes előléptetése folytán megüresedett ezredparancsnoki állásra ő felsége Aulich Henriket a 91. sz. gyalogezred ezredesét nevezte ki.

Az O. D. Sz. kirándulása Rézbányára.

A diákkongresszus tagjai egy kicsit korán jöttek hozzánk arra, hogy megtekintsék a megyének természet színeit. A helyi viszonyokkal ismeretlen fővárosi lapok azt írták ugyan, hogy a kongresszus után Bihar-Füredre rendeznek kirándulást a kongresszus tagjai, — de persze ők nem tudják, hogy ilyenkor kora tavasszal a Bihar-Füredre vezető út olyan állapotban van, melyen alig lehet gondolni a kocsizásra, azonkívül a saison sem nyílt még meg s így ellátásról gondoskodni sem lehet, de legfőképp a folytonos esőzések, sőt az utóbbi napok havazásai miatt, melyek egészen elborították a Bihart s a környező hegyeket, kirándulni teljes lehetetlenség egy nagyobb társaságnak. E helyett azonban Rézbányára mennek a diákkongresszus tagjai, hol megtekintik az ottani bányákat, a Portalét (Bihar-kapu), a Fekete-Körözs eredetét s egyáltalán az egész vadregényes vidéket, mely egyike a megye legfestőibb részének.

A kirándulás ügyében a rendező bizottság Posch Gyula m. kir. bányahivatali főnöknek levelet írt, melyben felkérték, hogy gondoskodjék szállásról és kalauzolásról a kirándulók számára. Posch a legnagyobb készséggel tett eleget a kérésnek s megígérte, hogy gondoskodni fog a szükséges dolgokról.

Az érdekes kirándulásra, ha csak akadályok nem jönnek közbe s az időjárás kedvező lesz, szombaton vagy vasárnap indulnak a vendégek.

* **Uj törvényszéki bíró.** A nagyvárad kir. törvényszékhez bíróvá dr. Simay Gyula kinevezetett Budapestről. A rokonszenves jeles képzettségű bíró már megérkezett Nagyváradra s tegnap részt vett mint egyik ítélő bíró a törvényszék bűnügyi tárgylásán.

* **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Thornay Kálmán belényesi adóhivatali ellenőrt a tornai kir. adóhivatalhoz pénztárnokká, Grósz Dezső végzett joghallgatót pedig a nagyvárad pénzügyigazgatóságához ideiglenes pénzügyi fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

* **Uj törvény.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a ragadós tüdőlob kiirtásáról szóló módosított törvényzikk szentesítését.

* **Személyi hír.** Szabolcska Mihály az országiszter kedvelt lyrikus költő ma éjjel Nagyváradra érkezik, hogy a diák kongresszus matinéjén részt vegyen.

* **Jobb idő lesz.** Amióta a gyenge tél fagy elmúlt, majd mindennapp esik az eső. A városi emberre sok kellemetlenséggel jár, de a gazdaközönség érzi legjobban a súlyát. A tavaszi munkát, dacára az előrehaladott időnek még most sem végezheték be; a nagyvárad szőlőhegyen az oltványok ültetését is nagyon hátráltatja a folyton csepegő, zuhogó eső. Jó volna belőle májusra. Miután értesültünk, kilátás van rá, hogy pár nap múlva kedvezőbb időjárás következik be. Ugyanis a kalocsai observatorium nagy tudomány igazgatója Fényi Gyula jezsuita atya, aki különös eredményeket ért már el a Mercur szorgos vizsgálásával, az időjárásra vonatkozólag odanyilatkozott, s hogy pénteken április hó 23-án megváltozik az eddigi esős időjárás és kellemesebb, szárazabb idő váltja fel. Bár ugy lenne, nagyon reánk térne egy kis derűs jó tavaszi idő.

* **Diák majális.** A nagyvárad gimnazisták, dr. Pácz Sándor tanár elnök vezetése alatt mint már említettük, tartanak egy fényes majális. Tegnap gyűlést tartott a rendező bizottság, mely alkalommal megalakították a tisztikart a következő eredménynyel: elnök lett Miskolczy Pál; titkár, Fráter Pál, pénztárnok: Medvigy Gábor. A majális napját még nem határozták meg, de rövid idő alatt erre nézve is megállapodnak és szétküldik a meghívókat is.

* **Gyorsvonat-megállóhely.** A Nagyvárad—Budapest között közlekedő gyorsvonatok eddig a saápi állomáson nem álltak meg. A megállóhely azonban egy nagy vidék közlekedési pontja s így régen érzik annak a hátrányát, hogy a gyorsvonat előnyét nem élvezték. Szerep, B. Udvari Nagy-Bajom, Dancsháza, Nagy-Rábé, Bihar-Torda és Saáp községek képviselőtestületei kérelmezték, hogy az államvasutak igazgatósága a gyorsvonatok megállását a saápi állomáson engedélyezze. A kereskedelemügyi miniszter leiratban értesíti Biharvármegyét, hogy a kérelemnek annyiban helyt adott, miszerint ezután a gyorsvonatok a saápi állomáson feltétlenül megállanak s így az utasok fel- és leszállhatnak.

* **A járásorvosok lakpénze.** Biharvármegye 17 járásorvosa kérvényt intézett a megye törvényhatóságához, a melyben évi 200—200 frt lakbér megadását kérik. A legutóbbi megyegyűlés megszavazta a kért összeget s ennek fedezésére 3400 frttal kérték emelni a megye részére adandó pótvajadalmat. A belügyminiszter leiratban tudatja a vármegyével, hogy a kérelmet nem teljesítheti és pedig két okból, mert más megyében sincsen a járásorvosoknak lakpénzük, továbbá nem áll rendelkezésére olyan összeg a melyből a kért 3400 frtot utalványozhatná. Így a járásorvosok kérelme, dacára a vármegye jóindulatának, nem teljesíthető.

* **Öngyilkos katona.** Ismét egy ifju oltotta ki életét fegyverével tegnap a nagyvárad várban. Szivó Sándor 39. ezred első századbeli szakaszvezető mikor tegnap délelőn a gyakorlathoz bevonultak a vérba, a legénységi szo-

bában agyonlőtte magát. Rögtön meghalt. A szerencsétlen ifju kedden jött vissza Nagyváradra falujából, a hol az ünnepekre szabadságon volt. Öngyilkosságának okát nem tudják, de azt hiszik, hogy valami családi baj adta kezébe a gyilkos fegyvert.

* **A diákkongresszusi jelvények.** Mint már említettük, a diákkongresszus rendezői jelvényeit a nagyvárad hölgyek készítették. A hölgyek nevei, kik valósággal művészi eszen alkották meg tűjökkel e jelvényeket a következők:

Beliczay Irénke, Bige Ilonka, Bozóky Nóra, Breitner Elza, Böszörményi Elza, Csányi Margit, Cseresznyés Lujza, Deák Margit, Eleméry Klára, Ficzek Margit, Frankó Margit, Géczy Irén, Hegedüs Irén, Hegyesi Katinka, Járossy Karola és Margit, Jelentsik Margit és Klára, Konrad Margit, Korda Irén és Boriska, Középpessy Margit és Ilonka, Király Klára, Kiss Anna, Lakatos Krisztina, Magyary Gabriella, Olasz Irén, Pallay Erzsike, Persz Aranka, Petrus Erzsike, Reesky Elvira, Reiszner Lujza, Sebestyén Edith, Schwarz Margit és Ilonka, Steiner Kornél, Sipos Elza, Sebők Anna, Szolcsányi Olga, Szokoly Ilonka és Anna, V. Szabó Margit, Szemes Mariska és Ilona, Szombathy Katinka, Száhlender Margit, Tóth Margit és Karola, Veress Erzsike, Zathureczky Paula.

A jelvények piros, fehér és kék színek és sárga selyemmel vannak rájuk hímézve következő betűk: »M. D. Sz.« A nagyvárad tagok egy piros, fehér gombot viselnek.

* **A József-utcai panasz.** A törvényszék építésénél sok baj van a szűk hely miatt. Nincs elég szabad terület, hova az építési anyagokat elhelyezzék. Az építőkre a mily kellemetlen ez, éppen annyira bosszantó a József-utca lakóira. Az utca belső végén levő házak előtti térséget, utat, sőt még a kapukat is elönti a víz, mert a felhalmozott homok és törmeléktől nem folyhat ki a víz. A rendőrségnek gyorsan kötelessége intézkedni, hogy a lakosok érdekében elhárítsák ezeket a bajokat.

* **Drága szivattyuzás.** Az okányi Schwartz Ábrahám örökösei birtokukról, a tavaszi esőzések folytán összegyűlt vizet, a holt Körösbe szivattyúzták, minek folytán a víz a szomszédos Wenkheim birtokot erősen fenyegette. A tulajdonos feljelentette az esetet a főszolgabírónál ki ennek folytán erélyes vizsgálatot tartott. A vizsgálat eredményeként Beöthy Pál főszolgabíró kihágás miatt, a Schwartz örököseket 300 frt pénzbírságban marasztalta el.

* **Chinay hercegné fogadtatása.** Megirtuk, hogy Chinay hercegnének meghiusult a terve, hogy a párisi Polies Bergéres színpadán fellépjen. A szép szőke hercegné megviszta-lódhatik e kudarc fölött, különösen ha megtudja, hogy micsoda veszélytől menekedett meg. A párisi Journal ugyanis azt írja, hogy egyik előkelő klub tagjai összevásároltak száz tengeri nyulat, melyeket Chinay hercegné megjelenésekor a színpadra eresztettek volna. A tengeri nyul az érzékiséget jelenti és a megszegyenes talán még a Rigó Janesi szeretőjének is arczába hajtotta volna a vért, vagy ha nem is, de nevetségessé teszi. A nevetségesség pedig öl. Chinay hercegné e szerint még gratulálhat magának, hogy megmenekedett ettől a gonyos pellengértől.

A békési főispán beiktatása.

Tegnap este érkezett meg Békésmegye új főispánja: Lukács György a megye székhelyére Gyulára, hol ma lesz az installáció. Az új főispán kíséretében voltak: Lukács Béla v. b. titkos tanácsos, Zsilinszky Mihály államtitkár, Lukács Antal főrendiházi tag, Lukács Sándor pénzügyi tanácsos és Lukács Ernő huszárhadnagy. A belügyminiszteriumból Bezerédj Viktor min. tanácsos, dr. Némethy Károly, dr. Samassa Adolf, Farkas Zoltán, Szemere Lajos, br. Wodianer Béla, dr. Kolozsváry, dr. Bosnyák Zoltán stb. Azonkívül: Kornis Károly gróf főrendiházi tag, Kállay Zoltán hevesi,

Vadnay Andor csongrádi, báró Fejérváry Imre baranyamegyei, Jankovits László gr. zalai főispánok. Az országgyűlési képviselők közül Szerb György, Boncza Miklós, Ruffi Pál országgyűlési képviselők.

Bihar megye képviselőletében a tegnap délután 4 óra 25 perczkor induló vonattal a következő küldöttség utazott Gyulára: dr. Beöthy László főispán, Szunyogh Péter alispán és Markovits Antal kikhez utközben csatlakoztak Nagyszalontáról: Lovassy Ferencz, Szikszay Lajos, Baranovics Ferencz és a Budapestről az aradi vonattal érkező Örléy Kálmán országgyűlési képviselő.

Nagyvárad város képviselőletében a következő küldöttség utazott el:

Sal Ferencz nyug. polgármester, Rimler Károly főkapitány, Bordé Ferencz tanácsnok, Miskolczy Barnabás közjegyző, dr. Grósz Albert tb. főorvos.

Ezenkívül az új főispán több volt nagyvárad iskolatársa és barátja utazott el még városunkból Gyulára.

Gyula városa ünnepi díszben várt az új főispánra. A házak fel vannak lobogóva s a vasuti állomás zöld galyakkal és nemzeti zászlókkal volt díszítve. A gyomai, berényi, csabai vasuti állomások szintén fel voltak díszítve, hol a vonat hosszabb ideig állott s hol az illető községek és városok előjáróságai vagy képviselőtestületei üdvözölték Lukács Györgyöt.

A nagyvárad küldöttség részint a »Kömly« vendéglőben, részint magánházakban van elszállásolva.

IRODALOM.

— **A pusztaszeri monostor kegyurai.** Irta: dr. Karácsonyi János; kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. Budapest, 1897. Ára 75 kr. Az a nagy történelmi becsesel bíró, szép és érdekes értekezés, melylyel dr. Karácsonyi János, a helybeli theologia tanára székét elfoglalta Magyarország első tndományos testületében, megjelent az Akadémia által kiadott értekezések sorozatában. Mikor a hirneves szerző felolvasta ezt az értekezést, lapunk tárczájában részletesen ismertettük annak tartalmát. Azért ezúttal csak regisztráljuk annak megjelenését és felhívjuk reá a történettudomány kedvelőinek figyelmét.

TANÜGY.

Az idei tanév záróvizsgálataira vonatkozólag megjelent az első fecske. A nagyvárad állami főreáliskolában kitűzték az érettségi vizsgálatok idejét s erre nézve a következő értesítést vettük: A helybeli állami főreáliskola VIII-dik osztályában az évi vizsgálatot f. é. május hó 8-dika és 14-dike között tartják meg. Ugyanazon időben ejtik meg az említett osztály magánvizsgálatait is. Az érettségi vizsgálat írásbeli része május 17-én, 18-án, 19-én és 20-án fog lefolyni. Nagyvárad, 1897. április 22. Az igazgató s á g.

Igazságszolgáltatás.

Elített párbajozók. Egy takarékpénztári gyűlésből kifolyólag hevesen összeszólalkozott egymással ifj. Moskovics Mór és Aufrecht Alajos. Az összeszólalkozásból természetesen provokálás, aztán párbaj lett, mit Nagyváradon zivtak. Moskovics segédei voltak: Balogh Sándor és Léderer Miksa 37-ik ezredbeli főhadnagyk. Aufrechté pedig: Meslicz János és Kiss Kálmán hadnagyk. A párbaj feltételei voltak: kard a harcsképtelenségig, has-bandágeval. A párbajban mindkét fél súlyosan megsérült. A nagyvárad kir. törvényszék tegnap tárgyalta ez ügyet s rövid tanácskozás után úgy ifj. Moskovics Mór, mint Aufrecht Alajost 8—8 napi államfogházra ítélte.

Egy ember és két feleség. Lupa Gábor csak ember a talpán. Másnak egy feleség is sok, neki meg kettő kellett a javából. Először Boros Teréziát vezette a révi református pap elé. Azonban e házassága nem volt szerencsés, és két heti együttélés után az asszony ott hagyta a faképnél Lupa Gábort. Egy ideig kesergett az elpült madár után, de az üres fészket nem tudta megszokni s mivel a páros élet a legszebb a világon, elhatározta, hogy oda se néz e katasztrófának, hanem megnősül még egyszer. Meg is kérte Galucz Terézt és sommás uton a bogdánsovárhegyi anyakönyvezető elő vezette. De csakhamar kislát a dolog s a török basa hajlamu Lupa Gábor a törvényszék elé került. A tegnapi megtartott tárgyalás után, a nagyváradi kir. törvényszék a vádlottat három havi fogságra ítélte.

Harcz a határon.

— A görög-török háború. —

A görög keresztnek a török félholdal vivott véres harcában eddig nem sikerült a győzelem pálmáját magához ragadni egyik félnek sem. A harcoló felek mindegyike vivott ki már egyes diadalokat a harezvonal különböző pontján, de határozott tulsulyra egyik sem emelkedett. A görögök hősi elszántsággal védelmezik a tuleróvel szemben a határszorosokat, melyeket a törökök minden erőfeszítés dacára sem tudtak kezükbe keríteni, pedig azokat okvetlen birniok kell, ha Athén ellen akarnak operálni. Ugy látszik a kis számú és csak most szervezet helléneket lángoló hazaszeretet és Leonidas hősi szelleme képesíti az egyenletlen harc megóvására. A görög hajóraj, melylyel a török flotta nem mer összeütközni és a Dardanellákban huzza meg magát, a szigeteket kezdi elfoglalni. Eddig Mytilene és Chios elfoglalásáról érkezett hír.

Ujabb távirataink különben így hangzanak:

A görögök győzelme.

Athén, ápr. 21. (Saj. tud. táv.) Hivatalos forrásból megerősítik, hogy a görög csapatok Burgházin keresztül *Damasi ellen nyomultak, azt elfoglalták és felégették.* Egy másik görög dandár ezalatt Revennin keresztül tört magának utat a damasii róna felé, ezt azonban a törökök nehéz tüzésége megtámadta. Vigliáj még nem szállották meg a görögök. A görög tüzéség két török úteget szerelt le és tett tönkre Nezero-nál. *A török ágyuk személyzetéből csak egy kapitány maradt életben a kit a görögök elfoglalt, kik aztán a török kaszárnyát is megszállották.*

Athén, ápr. 21. (Saj. tud. táv.) Damasi elfoglalása felől jelentik, hogy a görög csapatok, a törökök összes támadásait visszaverték és állásaikat megtartották. A Nezeróból érkezett hírek valóknak bizonyultak. Preveza bombázása az éj beálltakor ért véget és ma folytatódni fog. A »Vasilevs Georgios« páncélos hajó 150 méternyire közeledett Prevesához, mire a törökök sortüzet adtak a hajóra. Híre jár, hogy Prevesa erődei nagyon meg vannak rongálva. Azt beszélik, hogy a páncélos hajórajra melyhez a »Spetzai« nevű hadihajó is csatlakozik, egy rendkívül fontos szerep megoldása vár.

Mytilene és Chios elfoglalva.

Konstantinápoly, ápr. 21. (Saját tud. táv.) Meg nem erősített hírek szerint a görögök Mytilene és Chios szigeteket erős harc után

elfoglalták és megszállották. A török flotta mely utban volt a Besika-öböl felé visszatért a Nagara-fokhoz. Más jelentések szerint nevezett szigeteken és még Sámos szigetén is zavarok törtek ki, melyeket a görögök szerveznek és támogatnak. Ujabb sürgönyök szerint a görögök Tyrnovoszt kiürítették. A tűzvonat most Kutrától délre Damasi felé húzódik, a hol a törökök Zarkótáján ágyusatát vivnak a görög útegekkel, ha ezen két pont bevétele sikerül, akkor a Larissa felé való előnyomulás könnyen végrehajtható.

Harcz a határszorosokért.

London, ápr. 21. (Saj. tud. táv.) A »Reuters Office« jelenti: Tegnap korán reggel megkezdtek a törökök az előnyomulást a Melunaszorosok ellen. A támadást Tyrnovoszt legutolsó magaslata ellen Nesat pasa intézte. Ezt a pontot a görögök újból megszállották, kik hadaikat Tyrnovasz körül koncentrálják, számos ágyut vontattak fel a hegytetőre. A távirat feladásakor a harc még javában foly.

A szultán elégedetlen.

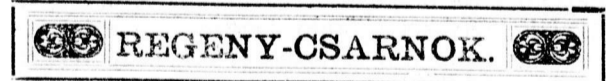
Konstantinápoly, ápr. 21. (Saj. tud. táv.) A görög seregek nem várt makacs és önfeláldozó ellentállása, a terep- és élelmezési nehézségek miatt Edhem pasa előnyomulása igen nehézkes és lassu. A Yildiz palotában ennek folytán nagyon nyomott a hangulat. Edhem azzal a kérdéssel fordult a szultánhoz ahhoz, hogy ne kívánjon óráról-óra szóló tudósításokat a harcztérről és ne küldjenek neki a részletekre nézve is parancsnokokat. A török flotta megszemléléséről visszatért Kalán tengernagy azt a jelentést tette a szultánnak, hogy a hajóraj nem szállhat tengerre és akció képtelen.

A török hadműveletek.

Konstantinápoly, ápr. 21. (Saját tud. táv.) Nenendik és Narsat basa hadtesteit tegnap Larissa elé érkeztek s a bombázást megkezdtek. A csapatok hangulata roppant lelkes. A Yildizkioszkban azt hiszik, hogy Európa néhány nap alatt megállásra kéri a portát.

Trieszt, ápr. 21. (Saját tud. távirata.) Aheni távirat szerint a görögök visszazoritották a törököket Larissza előtt és győzelmesen nyomulnak előre.

Athén, ápr. 21. (Saját tud. távirata.) A larisszai szükszavu táviratok a görög csapatok diadalát jelentik.

P R A D A.

Fordította K. G.

11.

— Jó anyám, kérdezd meg őt, én is szívesebben veszem, ő jobban megmondhatja, mint én.

A fiatal ember visszariadt a feladatától, melyet magára vállalt, soha sem látta annyira nehéznek mint e pillanatban. Jegyesének ugyan kifejtette eljárásának indokait, de annak a szegény gyenge asszonynak a fejébe, hogy öntse bele elhatározása, kötelessége tanácstalan volta egész terhét? Hogy fog elbirni egy ilyen gyöngye fő, oly borzasztó óriási terhet?

— Haragszol rá? — kérde Vaelbekné kis idő múlva, de mely elég hosszú volt arra, hogy mindent mint egy átomban végig gondoljon.

— Oh nem! Egy általában nem! Igaza volt — a maga szempontjából.

— De hát mi történt?

— Mi szegények vagyunk anyám. Leonora pedig szegény emberhez nem megy férjhez soha!

— Szegények? — nevetett anyja — boldogság! mi gazdagok vagyunk, nagyon gazdagok, mindég azok voltunk, miért ne volnánk most is.

— Mert mindenünk oda van!

— Ki mondja azt?

— A könyvek!

— A könyvek? Ostobaság. Mit tudod te a könyvekből? Kérdezd meg inkább Dümönt urat, atyádnak teljes megbízottja volt.

— Eppen Dümönt urral néztük át együtt a könyveket s most már csak két ut áll előttünk: a gyárat eladjuk s a hitelezők nagyon károsodnak vagy pedig folytatjuk az üzletet és ekkor senki sem szenved megrövidítést.

— Természetesen. Akkor majd a városba megyünk vissza, ott sokkal kellemesebb lesz, mint itt Aukelovban. Ott sok ismerősöm van, és azt gondolom, ha Delftben vagy, Leidenben állomásoz nál és Leonorát elvonnád feleségül, kellemes társaságban élnénk, így azonban semmi sem lesz belőle.

— Ha úgy kell történnie a mint az előbb mondtam, akkor nem marad más hátra számunkra, érted? Apám becsületét megmentem de szegények leszünk.

— Miből éljek akkor a gyermekekkel? hangzott panaszkodó hangon — ah, mily kevéssé viseled az én és testvéreid jólétét sziveden? Mintha csak nem tartoznának hozzád!

— De a becsület nem több a pénznél?

— Mit csinálunk a becsülettel, ha nem lesz mit ennünk.

Kopogtattak, az inas jelentette, hogy fel van találva. Vaelbekné felállott s megtörölte könnyes szemét.

— Most már nyugodt vagy, mert anyád sirni látod — szolt aztán haragos pillantást vetve fiára — ha koldulásból kellene kenyerem megkeresni azt sem bálnád. A helyett, hogy védelemre lennél, ellenem vagy. Annnyira veszedkedel Leonorával, hogy kényszerülve van arra, hogy elhagyjon, és ha kérlek, miért azt feleled mert szegények vagyunk. Nagy szomorúságot okozol; egészen elfeledkezel, hogy atyád még alig egy hete halt meg.

(Folyt. köv.)

T A V I R A T O K.

A német császár Bécsben.

Bécs, ápr. 21. (Saj. tud. táv.) Vilmos német császár ma délelőtt 11 órakor ide érkezett. A Ringstrassen és a pályaháznál óriási közönség verődött össze fogadására. A 64-ik gyalogezred díszszázada hangos zeneszóval vonult ki 10 órakor a pályaudvarba, melynek baloldalán állott fel. A pályaház fogadó szalonjában megjelentek a nagykövetek, köztük Szögyény László, Kielmassegg helytartó, a német katonai attache, a német Kolónia stb. Háromnegyed tizenegykor az urakházának tagjai és a királyi hercegek után megérkezett a pályaudvarba Ő Felsege és porosz tábornagy ruhában a fekete-sasrend nagy szallagjával és a Hohenzollern-rend jelvényeivel. Midőn a vonat a pályaházba berobogott, Ferencz József magas vendége elé sietett s a következő pillanatban a két uralkodó megölelte és a legszívesebben ismételtlen megcsókolta egymást. Vilmos császár ezután a megjelent főhercegeket üdvözölte, mire a politikai méltóságok bemutatása következett. Erre a felségek nyitott kocsikba ültek és az összegyűlt nagy néptömeg lelkes éljenzése közt a Hofburgba hajtottak.

A fogadtatáson Lueger is megjelent. A Magyarországot szerint Törökország fölcsatolásáról tanácskoznak, ami a pétervári látogatás után bekövetkezik.

Szocializmus Horvátországban.

Zágráb, ápr. 21. (Saj. tud. táv.) A szocialista földművesek közt elterjedt, hogy máj. 1-én, az urak birtokait fel-

osztják, ők lesznek az urak s már 1 frtos bélyeget is hordanak maguknál a fölöstásra. A bán a szocialista és politikai egyleteket felosztatta és katonaságot rekvizált.

KÖZGAZDASÁG.

Mezőgazdasági kalamitások.

Az alföldről s az ország keleti megyéiből folyton tartó esőzéseket jelentenek, melyből sajnos nekünk biharmegyeieknek is elég részünk van. Tavasz magunk még igen kevés van a földben, különösen zabosbüköny, répa, lóher, luczerna, krumpli és paszulyból még alig van valami elvetve, nem is szólva a tengeriről, melyre csak májusban fog rákerülni a sor, s a gazdának mégis összetett kezekkel kell nézni a drága idő mulását.

De a sok esőzés nemesek ebben a tekintetben baj a gazdára, hanem erősek a kilátások, hogy igen de igen sok megdől t buzána és sok rozsdás gabonánk lesz. Tehát ezekkel egy kicsit bővebben foglalkozni, nekünk gazdáknak, talán nem lesz érdektelen.

A gabona megdőlésének oka nem mint régekte hitték, a talaj kovasav szegénységében, hanem a gabona növények tulságos sűrűségében, buja fejlődésében s ennek következtében a világosság hiányában keresendő. Már pedig a mostani sok esőzés folytán a jobb talajokon a nem is nagyon sűrűn vetett gabona félék is buján fejlődnek, oly annyira, hogy a tulságos beárnyékolás illetve a közvetlen napsütés hiánya folytán a gabona szárának alsó izei igen megnyulnak, megpetyhülnek és megvékonyodnak s azt valamely nagyobb eső vagy szél lekonyítja. A megdőlés még kevesebb baj, ha az korán tavaszszal történik, mert ekkor még segíthetünk rajta, de sokkal nagyobb baj, ha az közvetlenül az érés előtt következik be. Éppen ezért már most figyeljük meg gabonáinkat, különösen a búzát, mely leginkább ki van téve a megdőlés veszélyének. Az ilyen nagyon buja vetéseket vagy lehangerezással vagy sarlózással menthetjük meg leginkább a megdőléstől. Mindkettő azonban szárbaindulás előtt végzendő, mikor a gabona körülbelül egy lábnyi magas. A hengerezés által elérjük, hogy az általa okozott zuzódásokkal a tápnedv forgalmat s így a gyors növekedést hátráltatjuk, továbbá a földhöz lapított gabona alsó büttyéből új gyökereket fog bocsátani s így növelve lesz a gabona szilárdsága.

A hengerezés azonban mindig könnyű hengerrel s akkor végzendő, mikor már a talaj annyira megszikkadt, hogy nem ragad. A sarlózás vagy sásolással pedig szintén lassítjuk a gabona fejlődését s több világosság jutván a tövekhez, megerősödnek. Ügyeljünk azonban arra, hogy a gabonát egész töben le ne vágjuk, mert ezáltal több kárt, mint hasznot teszünk.

A mily sikerrel védekezhetünk sokszor a megdülés ellen, épp oly tehetetlenek vagyunk a kulturnövények rozsdabetegségével szemben, mely pedig sokszor jelentékeny károkat tesz a gazdának. A rozsdá leginkább a buza és rozsbán, kevésbé az árpa és zabban tesz kárt. Fejlődésének különösen a meleg nedves idő kedvez. Gabonáink azonban leginkább akkor érzik meg a rozsdabetegséget, ha a gabona érésekor forró száraz időjárás van. Ilyenkor nemesek kicsi, de aszott, apadt szemű lesz. A rozsdá folytán különben a szalma is veszít tápértékéből, mi különösen a tavasziaknál figyelemre méltó.

Ilyenek tehát a gazdák kilátásai s mind ezekhez még hozzá a fenyegető aratási sztrájkok vszedelme és azon szomorú körülmény, hogy odafönt a börzén már jóelőre alkuszunk a börünkre. H. H.

A lovak osztályozása. Tegnap vette kezdetét a lovak „sorozása“ a lóvásár-téren. A város olasz-i és ujjvárosi lakosok lovait vizsgálta meg a vegyes bizottság. Igen sok gazda, dacára a szigorú rendeletnek nem vezettette elő a lovait. Megvizsgáltak mintegy 300 lovat

s ezek közül 90-et találtak háboru esetén hadi szolgálatra alkalmasnak. Ma folytatják az osztályozást.

Nagyváradai hetivásár

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1897. április hó 20-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza 7.10 Uj buza 6.90 Kétsz. buza, 5.60—5.50 Rozs 5.50—5.40 Árpa 4.00—3.90 Zab 5.20—5.10 Tengeri 3.50 uj 3.30 Borsó 14.— Lenese 16.00 Bab 7.10. Köleskása 12.00 Burgonya 2.10. 100 kiló Lángliszt 13.70. Zsemlyeliszt 13.20 Fehérkenyér liszt 12.50 Barnakenyér liszt 10.50 széna fuvarral 2.60. Szalma fuvarral 1.50 Szalona 61.—, 6 kiló zsup-szalma —08. 150 dkgr, alom-szalma —04. 1 köbm. bikkfa 3—, tölgyfa 2.80 cserfa 3.30 100 kiló Marha hus —52, Öntött gyertya —55, Lámpaalaj —50. 1 liter Ó-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —34, Szilva pálinka—80, Szesz —85. 1 mm. kőso 10.70 nyers fagyú 24—, olvaszt. fagyú 36—, szappan 24—, birka gyapju —00 magyar gyapju 00—. Egy hektoliter ó-bor 33.00 uj bor 22—, mész 1.30, kemény faszén 1.80, puha faszén —, kendermag 8.00 köles 6.00 lepeze 12.00, dió 20—, mogyoró —, aszu szilva 26—. Egy kilogramm savanyu káposzta 12, szalonna 66, sertéshus 56, juh-hus 34, veres hagyma 6, fog-hagyma 22, bors 1.10, paprika 1.50 barnakenyér 10. Egy liter kőolaj 20, 1 mm. Büköny 0.00 mm. Luczernvmag —. frtig, 1 mm. Lóhere ——— 1 mm Burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1897. évi április hó, 20-ról: Tiszta buza körülbelül 100 hltr, kétszeres buza 20 hltr, rozs 100 hltr, árpa 10 hltr zab 50 hltr, tengeri 80 hltr, burgonya 200 hltr. Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 30 drb, félhizott 50, sovány 100, süldő 130, malacz 200, hizott marha 18, jármás ökor 80, fejős tehén 50, borju 72, bivaly 7, juh és eeske 300 ló 2.

Terménytőzsde.

Budapest, apr. 14.

B u z a	őszre bácskai	7.78
	őszre, északi	7.06
	október-novemberre, bácskai	6.15
	okt.-nov.-re északi	3.51
R o z s	őszre bácskai	10.75
	őszre, északi	7.86
T e n g e r i,	okt.-nov.-re, bácskai	7.08
	okt.-nov.-re, északi	6.17
R e p c z e	október-novemberre, bácskai	3.53
	okt.-nov.-re, északi	10.85

A szerkesztésért felelős:

Dr. V U C S K I C S G Y U L A.

NYILTTÉR.

CZILLÉR IMRE és TÁRSA

női és férfi divatáruháza

120-4-5

Ajánlják a legujabban megérkezett **női és férfi angol divatcikkek**et u. m.

a legujabb betétes kesztyűk melyek kizárólag csakis üzletünkben kaphatók, fátyolok, csipkék, paszomány díszek, szallagok.

nyakkendő különlegességek.

Pipere cikkek, fogkefék, fésűk.

A legujabb szabású mellfűzők, továbbá **női és gyermek mellbővítő** egyszersmind **testgyenesítő** kizárólagos főraktára.

Harisnya és lábtű nagyraktár a herin hatszalu Hausfrauen Garn-ból.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek!

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves házi-szer ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájda-lomszillapító bedörzsölésként alkalmazatik készvénynek, eszénál, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendelbetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyaktorta Horgony-Liniment elhivesez alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban májdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török lözset** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá kell lenni, mert több kisebbbirtéku utazót van forgalomban. **MI nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utatassa vissza. **RICHTER F. AD. és lársa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.**

290—89—56

Nagyvárad város árverelő küldöttsége elnökétől.

84 g. ü. sz.
1897

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsának 99—897. sz. a. kelt határozata értelmében az 1897. évi április hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor a városház gyűléstermében a következő bérlet fog nyilvános árverés útján kiadatni.

I. város tulajdonát képező „Korona“ vendéglő s a hozzá tartozó melléképületek bérlete az 1897. évi június hó 1-től 1903. évi június hó 1-ig terjedő 6 (hat) egymásután következő évre: kikiáltási ár 800 frt évi bérösszeg.

A bérlemény mint lakhelyiség, esetleg — mint eddig kocsmá és szállóhelyül is használható; azonban az itélmérési jog a fennálló törvény értelmében külön lesz kérelmezendő.

Árvereini szóval, vagy zárt ajánlatok beadása által lehet.

Árverelők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 80 frtot késepenzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül az árverés megkezdése előtt az árverelő küldöttség elnökének kezéhez letenni, vagy azt a beadandó és 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikhoz mellékelni.

Zárt ajánlatok **1897. év április hó 30-ik napján délelőtt 10 órájáig** a küldöttségi elnökhöz nyújtandók be, s a zárt ajánlatokban határozottan megemlítendő, miként árverelő az árverés feltételeit ismeri és azokat egész terjedelmében elfogadja.

A fent kitett időn túl benyújtott zárt ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A tett ajánlatok árverelőt a leütéskor azonnal, a város közönségét azonban csak a törvényhatósági bizottság jóváhagyása után kötelezik.

Az árverési feltételek Papp János gazdasági tanácsnok hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyváradon, 1897. április 8-án.

PAPP JÁNOS

gazdasági tanácsos,
árverelő küldöttség elnöke.

125 3—3.

31 év óta
fenálló

női- és gyermek felöltő üzletünket
folyó évi szeptember havában

Zöldfa-utcza Munk Jakab-féle házba

helyezzük át.

Mire a t. hölgyközönséget értesítjük és figyelmét felhívjuk, hogy összes
raktáron levő

női-leány és gyermek felöltők
minden elfogadható árban árusítjuk el.

Kiváló tisztelettel

HEIMAN LIPÓT és TÁRSA
NAGYVÁRAD,
Zöldfa-utcza.
Alapított 1866-ban.

Szenzációs

Olcsóságok

üzlethelyiség

váltás miatt

94 10-20

Szandicz Adolf áruházának

végkiárusítása.

Miután üzletemet teljesen **új alapon** rendezem be, *folyó hó 22-től kezdve*
hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁST

r e n d e z e k.

Ez alkalommal az összes raktáron levő áruk a
b e s z e r z é s i á r o n a l u l
adatnak el u. m. szövetek, vászon és fehérneműek, férfidivat-cikkek, nap-
és esőernyők stb. stb.

Midőn ezen alkalomra a n. é. közönség szives figyelmét felhívom maradok

Kiváló tisztelettel
Szandicz Adolf

Legujabban beérkezett Francia és angol ruhaszövetek óriási választékban.

139-1-10

Meddig a készlet tart.

Meddig a készlet tart.